CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY

W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

HISTORIA SZTUKI

POZIOM ROZSZERZONY

FORMUŁA OD 2015

(„NOWA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MHS-R1

KWIECIEŃ 2020

Zadanie 1. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych, potrafi umiejscowić je w czasie i w przestrzeni geograficznej.

Schemat punktowania
3 p. – za poprawne podanie nazwy obiektu, miasta i stylu w 3 przykładach.
2 p. – za poprawne podanie nazwy obiektu, miasta i stylu w 2 przykładach.
1 p. – za poprawne podanie nazwy obiektu, miasta i stylu w 1 przykładzie.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
A.
a) katedra Notre Dame
b) Paryż
c) gotyk
B.
a) kościół Santa Maria Novella
b) Florencja
c) renesans/odrodzenie, gotyk
C.
a) kościół Santa Maria della Salute
b) Wenecja
c) barok

Zadanie 2. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.10) Zdający zna, poprawnie stosuje oraz definiuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki.

Schemat punktowania
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
Horror vacui – A.
Action painting – C.
Konfesja – B.

Zadanie 3. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający zna […] podstawowe techniki plastyczne i określa ich cechy charakterystyczne […].

Schemat punktowania
1p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Akwaforta to technika graficzna, która została wynaleziona na przełomie XVI i XVII wieku. Posługiwał się nią Rembrandt. Technika ta należy do druku **wklęsłego** i inaczej jest nazywana kwasorytem.

Zadanie 4. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.11) Zdający zna podstawowe motywy ikonograficzne […].

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne podanie tematu, źródła i stylu w 2 przykładach.
1 p. – za poprawne podanie tematu, źródła i stylu w 1 przykładzie.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
A.
a) wieża Babel / motyw z wieżą Babel
b) Stary Testament / Biblia / Pismo Święte
c) renesans / XVI w.

B.
a) Apollo i Dafne
b) mitologia / mity greckie
c) barok / XVII w.

Zadanie 5. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.6) Zdający […] zna plany i układy przestrzenne dzieł architektury najbardziej charakterystyczne dla danego stylu i kręgu kulturowego.

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne podanie nazwy budowli i stylu w 2 przykładach.
1 p. – za poprawne podanie nazwy budowli i stylu w 1 przykładzie.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
A.
a) kościół San Vitale w Ravennie / kościół San Vitale
b) sztuka bizantyjska

B.
a) kolegiata w Tumie pod Łęczycą
b) romanizm

Zadanie 6. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający zna […] podstawowe techniki plastyczne i określa ich cechy charakterystyczne […].

Schemat punktowania
1p. – za poprawną odpowiedź.
0p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Rzeźba

Zadanie 7. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający przyporządkowuje twórczość poszczególnych artystów do stylów i kierunków, w obrębie których tworzyli.

Schemat punktowania
2 p. – za 6 poprawnych odpowiedzi.
1 p. – za 5 poprawnych odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
A. Andrea Mantegna – 2. renesans
B. Piotr Paweł Rubens – 5. barok
C. Mistrz Opłakiwania z Chomranic – 7. gotyk
D. Honore Daumier – 6. realizm
E. Victor Vasarely – 1. optical art.
F. Claude Monet – 4. impresjoznim

Zadanie 8. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów […].

Schemat punktowania
2 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 1 poprawną odpowiedź.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedzi błędne

Poprawne odpowiedzi
A. Marcel Duchamp / Duchamp
B. Constantin Brancusi / Brancusi

Zadanie 9. (0–4)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli rozpoznać najsłynniejsze z nich oraz określić w przybliżeniu czas ich powstania.

Schemat punktowania
4 p. – za poprawne podanie autora, tytułu i stylu w 4 przykładach.
3 p. – za poprawne podanie autora, tytułu i stylu w 3 przykładach.
2 p. – za poprawne podanie autora, tytułu i stylu w 2 przykładach.
1 p. – za poprawne podanie autora, tytułu i stylu w 1 przykładzie.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
A.
a) Caspar David Friedrich
b) Nadzieja w lodach/ Morze lodu
c) romantyzm

B.
a) Claude Monet
b) Impresja, wschód słońca
c) impresjonizm

C.
a) Théodore Géricault
b) Tratwa Meduzy
c) romantyzm

D.
a) Joseph William Turner
b) Pożar Parlamentu / Pożar Parlamentu Londyńskiego
c) romantyzm

Zadanie 10. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.10) Zdający zna, poprawnie stosuje oraz definiuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki. 1.12) zdający potrafi wskazać funkcję dzieła […].

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
Funkcja: odprowadzały wodę z rynien poza mury budowli
Termin: rzygacze / gargulce / plwacze

Zadanie 11. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający wiąże dzieło z miejscem, w którym się znajduje (muzea, galerie, kościoły, miasta).

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
B.
D.

Zadanie 12.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy […] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. […] w rzeźbie: bryła, kompozycja, faktura […]), a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.

Zadanie 12.1. (0–1)

Schemat punktowania
1 p. – za poprawne podanie autora i nazwy (tytułu) rzeźby.
0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi
Autor: Umberto Boccioni
Nazwa (tytuł): Jedyna forma ciągłości w przestrzeni

Zadanie 12.2. (0–1)

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Futuryzm

Zadanie 12.3. (0–2)

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne podanie dwóch cech.
1 p. – za poprawne podanie jednej cechy.
0 p . – za brak odpowiedzi lub odpowiedzi błędne.

Przykładowe odpowiedzi
- ekspresja
- próba symultanicznego ukazania ruchu
- dynamizm
- obłe formy ostro zakończone sugerujące ruch

Zadanie 13.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury.	3.2) Zdający analizuje wybrane teksty pisarzy, filozofów i artystów, interpretując je i wskazując wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła […].

Zadanie 13.1. (0–1)

Schemat odpowiedzi
1 p. – za prawidłową odpowiedź.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną.

Poprawna odpowiedź
Leonardo da Vinci

Zadanie 13.2. (0–1)

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną

Przykładowa odpowiedź
Przeor uważał, że artysta zbyt wolno maluje, tracąc czas na długie medytacje / rozmyślania. Nie mógł zrozumieć, że artysta musi przed zaczęciem pracy przemyśleć koncepcję obrazu / poszukać inspiracji.

Zadanie 13.3. (0–2)

Schemat punktowania
2 p. – za podanie 2 źródeł inspiracji.
1 p. – za podanie 1 źródła inspiracji.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną.

Poprawne odpowiedzi
Artysta szukał inspiracji:
- w wyobraźni *(„medytującego, wprost zatopionego w myślach przez pół dnia”, „w głowie szukał pomysłów”)*

– w naturze („*poszukiwał w swoim otoczeniu fizjonomii, które pasowałyby do poszczególnych postaci”).*

Zadanie 14.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy porównawczej dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. w architekturze: układ przestrzenny, plan, bryła, konstrukcja, dekoracja […]), a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.

Zadanie 14.1. (0–1)

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną.

Poprawna odpowiedź
Klasycyzm / neoklasycyzm

Zadanie 14.2. (0–2)
Schemat punktowania
2 p. – za poprawne dwie cechy stylu.
1 p. – za poprawną jedną cechę stylu.
0 p . – za brak poprawnej odpowiedzi lub odpowiedzi błędne.

Przykładowe odpowiedzi
– wzorem była świątynia antyczna (Panteon)
– budowlę poprzedza prostokątny portyk
– portyk zwieńczony jest trójkątnym frontonem / naczółkiem
– budowla pokryta jest kopułą
– proporcje budowli są wzorowane na proporcjach budowli antycznych

Zadanie 15.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy porównawczej dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. […] w malarstwie: kompozycja, kolor, światłocień) […].

Zadanie 15.1. (0–2)

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne podanie dwóch autorów dzieł.
1 p. – za poprawne podanie jednego autora.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną.

Poprawne odpowiedzi
Obraz A. – Józef Chełmoński / Chełmoński
Obraz B. – Jerzy Duda-Gracz / Duda – Gracz

Zadanie 15.2. (0–2)

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne podanie jednego podobieństwa i jednej różnicy.
1 p. – za poprawne podanie jednego podobieństwa albo jednej różnicy.
0 p. – za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną.

Przykładowe odpowiedzi

Podobieństwa:
- obie postacie ujęto w pozycji leżącej
- głowy postaci ujęte są od strony prawej krawędzi obrazu, podczas gdy nogi – od lewej
- układ postaci –zbliżony do horyzontalnego.

Różnice:
- postać z obrazu Chełmońskiego ujęta w lekkim skrócie perspektywicznym (nogi są na pierwszym planem, reszta ciała proporcjonalnie idzie w głąb, postać z obrazu Dudy-Gracza ujęta jest w rzucie równoległym, deformacja ciała (wyeksponowanie bioder oraz zminiaturyzowanie stóp i głowy) powoduje wrażenie skrótu;
- postać z obrazu A. zakomponowana jest w wyraźnym prostokącie pola obrazowego, podczas gdy postać z obrazu Dudy-Gracza wkomponowana jest w kwadrat.

Zadanie 15.3. (0–2)

Schemat punktowania
2 p. – za odpowiedź odnoszącą się do dwóch obrazów.
1 p. – za odpowiedź odnoszącą się do jednego obrazu.
0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi
- w obydwu obrazach dominują odcienie brązu,
- oba dzieła są prawie monochromatyczne,
- w obrazie A. kolorystyka jest chłodniejsza,
- plama intensywnego koloru na I planie w obrazie A. (chustka).

Zadanie 15.4. (0–1)

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź i uzasadnienie
0 p. – za brak odpowiedzi, odpowiedź błędną lub brak uzasadnienia

Poprawne odpowiedzi
- W obydwu obrazach zastosowano perspektywę linearną / geometryczną / wykreślną. W obu przypadkach jest to perspektywa z jednym punktem zbiegu. Przedmioty zmniejszają się w miarę oddalania od widza.

- W obydwu obrazach zastosowano perspektywę powietrzną. W miarę oddalania się w kierunku horyzontu barwy bledną, a przedmioty stają się coraz bardziej rozmyte.

Zadanie 15.5. (0–2)
Schemat punktowania
2 p. – za prawidłowy wniosek odnoszący się do obu dzieł.
1 p. – za prawidłowy wniosek odnoszący się do jednego dziełą.

Przykładowa odpowiedź
W obrazie Chełmońskiego ukazana została chłopka, trzymająca w wyciągniętej ku górze ręce nitki babiego lata. Tematyka wpisuje się w zakres ikonograficzny sztuki realizmu (przedstawienie życia wsi / przedstawienie rytmów natury / przedstawienie ludzi prostych).
W obrazie Dudy Gracza przedstawiona została rozleniwiona, otyła kobieta (karykatura kobiety), leżąca przy przenośnym odbiorniku radiowym. Kobieta jest symbolem społeczeństwa tamtych lat. Obraz Dudy Gracza jest pastiszem.

Zadanie 16. (0–20)

Temat 1. Na trzech przykładach dzieł lub postaw artystycznych wykaż, na czym polegały podobieństwa i różnice pomiędzy trzema kierunkami w sztuce: realizmem, surrealizmem i socrealizmem.

Temat 2. Różne oblicza portretu w sztuce nowożytnej. Omów temat, analizując wybrane prace lub twórczość trzech portrecistów.

Skala oceniania wypowiedzi zdających w zadaniach rozszerzonej odpowiedzi.
W tabeli przedstawiono kryteria, które stosuje się przy ocenie wypracowania. Kryteria są brane pod uwagę jedynie w przypadku, gdy praca ucznia jest zgodna z tematem.

Kryterium	Poziom	Wyszczególnienie	Punktacja	
1. Kompozycja i układ treści	3	Właściwa, trójdzielna i proporcjonalna kompozycja oraz poprawne wnioskowanie wraz z odniesieniem do problemu zawartego w temacie.	3	0–3
	2	Kompozycja nieznacznie zaburzona lub uproszczone wnioskowanie.	2	
	1	Kompozycja nieznacznie zaburzona i uproszczone wnioskowanie.	1	
	0	Brak właściwej kompozycji; wnioskowanie nietrafne lub jego brak.	0	
2. Treść	4	Pełne opracowanie tematu, argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, wszystkie argumenty trafne, praca nie zawiera żadnych błędów merytorycznych. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach, np. estetycznym, biograficznym, historycznym, literackim, filozoficznym, społecznym, religijnym. Podał liczne, właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie. Zjawiska artystyczne zostały prawidłowo usytuowane w czasie.	13	0–13

	3	Pełne opracowanie tematu, ale argumentacja nie wyczerpuje wymagań tematu lub argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, ale niektóre argumenty są nietrafne, praca może zawierać drobne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i niektórych kontekstach. Podał właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie.	12 lub 10	
	2	Niepełne opracowanie tematu, większość argumentów trafnych, mogą pojawić się mało istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się niepełną wiedzą o epokach artystycznych. Podał w większości właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera w większości poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk.	8 lub 6	
	1	Próba opracowania tematu, pojawiają się istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się fragmentaryczną wiedzą o epokach artystycznych. Przytoczone przykłady artystów i/lub dzieł są w części trafne, ale stanowią niewystarczająca egzemplifikację tematu. Praca zawiera elementy opisu i analizy niektórych z przytaczanych dzieł, dotyczy to również postaw, zjawisk artystycznych i twórczości artystów.	4 lub 2	
	0	Brak argumentacji lub praca nie na temat, pojawiają się rażące błędy merytoryczne, np. w zakresie nazywania stylów i epok oraz przykładów artystów i dzieł.	0	
3. Terminologia	2	Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie).	2	0–2
	1	Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych innych niż określone w temacie). Nieliczne usterki terminologiczne.	1	
	0	Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	0	
4. Język i styl	2	Właściwy i sprawny styl (dostosowany do sytuacji komunikacyjnej), poprawna składnia, dopuszczalne nieliczne błędy zapisu, ale brak rażących błędów w pisowni nazwisk słynnych artystów.	2	0–2
	1	Styl komunikatywny (brak kolokwializmów), w większości poprawna składnia, dopuszczalne błędy zapisu, również nazwisk artystów.	1	
	0	Język niekomunikatywny, kolokwializmy, często niezgodna z normą składnia, licznie błędy różnego rodzaju.	0	